

กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Networking Process of Community Enterprises in Lam Sai Subdistrict, Wang
Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

เกศรินทร์ วิมลธาดา¹ ศลิษา ชินสุข² กฤตพล ทองดอนพุ่ม³
Ketsarin Wimon Thada, Salisa Chinsuk, Krittapol Thongdonpum

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับกระบวนการ สร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนของตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) โดยมีแหล่งวัตถุดิบที่ได้มาจากในท้องถิ่น มีการจัดประชุมร่วมกันทุกเดือนภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

คำสำคัญ (Keywords) : กระบวนการสร้างเครือข่าย; วิสาหกิจชุมชน; จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the general conditions of networking process of community enterprises in Lam Sai Subdistrict, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province; 2) to study the relationship between the member participations and networking process of community enterprises in Lam Sai Subdistrict, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province; and 3) to study the problems, obstacles, and suggestions for networking process of community enterprises in Lam Sai Subdistrict, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. A mixed research method was used: the

Received: 2022-03-18 Revised: 2022-03-29 Accepted: 2022-04-04

¹ ผู้จัดการโรงแรม ไนท์เฟรนด์ Manager Night Friends Hotel. E-mail: Ketsarin Wimonthada@gmail.com

² ผู้อำนวยการ ฝ่ายสินเชื่อ บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน) Vice President Credit Acceptance, Krungthai Card Public Company Limited E-mail: Salisa.C@kct.co.th

³ บริษัท เบนซ์นนทบุรีรี สีนนำทอง จำกัด Benznonthaburi Sinnamthong co., LTD. E-mail: ppum67130@gmail.com

quantitative-survey of 180 samples from the community members in Lam Sai Subdistrict, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, questionnaires with the confidence value at 0.96, and data analysis with frequency, percentage, means, standard deviation, and Pearson's correlation coefficients; the qualitative data collected from 12 key informants by in-depth-interview. Data were analyzed by descriptive content analysis. As results, the general conditions of the networking process of community enterprises in Lam Sai Subdistrict, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, by overall, were at high level ($\bar{X} = 3.65$) Each aspect was also at high level with locally-sourced raw materials. Meetings were held monthly within each community enterprise group with support from outside agencies.

Keywords: Community Enterprises; Networking Process; Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

บทนำ (Introduction)

จากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกในระยะ 5 ปีข้างหน้ายังมีแนวโน้มขยายตัวช้าและมีความเสี่ยงจากความผันผวนในระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกในเกณฑ์สูง ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเสี่ยงสำคัญ ได้แก่ ความไม่แน่นอนของการปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินของมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ อาทิ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการเงิน และการประกอบธุรกิจของไทย นอกจากนี้การเปิดเสรีทางการค้าก่อให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ทำให้ประเทศไทยต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2561) ในปี พ.ศ.2548 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจเกิดการพึ่งตนเอง เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดอย่างสมดุล เป็นทางเลือกที่สำคัญในการประกอบอาชีพโดยเฉพาะชนบท ที่ผสมผสานการผลิตในภาคเกษตรกรรม ภาคพาณิชยกรรม ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการด้วยการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ได้หล่อหลอมให้ทุกคนซึมซับถึงการพึ่งพาตนเองและนำองค์ความรู้ไปใช้ในการผลิตถ่ายทอดให้กับสังคม ตลอดจนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน ก่อให้เกิดความสมดุลในชีวิต ชุมชนสามารถจัดการความรู้ภายในชุมชนรวมถึงการเรียนรู้ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เพราะการเรียนรู้ทำให้ชุมชนได้รู้จักสภาพของตนเอง ได้ค้นพบทุนที่มีอยู่ในชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ และเจตคติที่ดีต่อชีวิตและสังคม (นรินทร์ สังข์รักษา, 2551: 4)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) จึงมีแนวทางสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนผ่านเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและวิสาหกิจชุมชน และความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อการสร้างองค์ความรู้ รูปแบบการจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของวิสาหกิจในระยะยาว รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนฐานราก พร้อมทั้งประสานงานกับจังหวัดและท้องถิ่นเพื่อขยายผลจากชุมชนต้นแบบให้มีการนำไปใช้ในชุมชนอื่นๆ อย่างกว้างขวางเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายในสร้างมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาด้านสังคมในรูปแบบใหม่ๆ ที่เป็นนวัตกรรม

สังคม อาทิการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน การออกพันธบัตรเพื่อการพัฒนาสังคมตลาดหลักทรัพย์เพื่อสังคม วิชาทกิจเพื่อสังคม สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ผ่านกลไกเครือข่ายสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยมีนักถ่ายทอดเทคโนโลยีมีอาชีพเข้ามาช่วยดำเนินการส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา โดยเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถของวิชาทกิจชุมชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นในกระบวนการพัฒนารวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและรองรับการเติบโตของพื้นที่ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการประสานความร่วมมือที่เริ่มต้นจากการทำงานในพื้นที่เล็กๆ และขยายกระบวนการเป็นเครือข่ายที่กว้างออกไป

ตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งวิชาทกิจชุมชน อันเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ชุมชนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการพึ่งพิงปัจจัยต่างๆ จากภายนอกชุมชนเป็นการพึ่งตนเองภายในชุมชน โดยอาศัยทุนของตนเองและทุนของชุมชน ได้แก่ วิชาทกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตำบลลำไทร วิชาทกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตำบลลำไทร วิชาทกิจชุมชนท่องเที่ยวเกาะลัดอีแตน วิชาทกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตข้าวตำบลลำไทร ซึ่งวิชาทกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตำบลลำไทร ได้รับรางวัลชนะเลิศวิชาทกิจชุมชนดีเด่นระดับจังหวัดในปี พ.ศ.2559 โดยเกิดจากการรวมตัวของผู้นำท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบลลำไทร เนื่องจากปุ๋ยเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชเคมี มีราคาแพงมาก เกษตรกรบางรายยากจนไม่มีเงินพอที่จะซื้อ และสิ่งสำคัญ คือ ใช้แล้วทำให้ดินเสีย สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ แม่น้ำลำคลองเสียไปด้วย จึงระดมความคิดร่วมกับเกษตรกรประจำตำบล จัดอบรมสาธิตการทำปุ๋ยหมักชีวภาพขึ้นเพื่อทดลองใช้ในสวนของเกษตรกร ปรากฏว่าได้ผลดีจึงคิดริเริ่มระดมทุนจากสมาชิกและของบประมาณ งบประมาณการพัฒนาจังหวัดกรมส่งเสริมการเกษตร และขอสถานที่ในการดำเนินการจัดตั้งโรงเรือนปุ๋ยขึ้นและแบ่งหน้าที่การผลิตพร้อมจำหน่ายปุ๋ยให้สมาชิกในราคาถูกลง และได้จัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยขึ้นและแบ่งหน้าที่การผลิตพร้อมจำหน่ายปุ๋ยให้สมาชิกในราคาถูกลง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการสร้างเครือข่ายวิชาทกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อจะได้ทราบถึงแนวทางการสร้างเครือข่ายวิชาทกิจชุมชนที่เกิดจากร่วมของผลประโยชน์ มีการสร้างองค์ความรู้ เกิดแลกเปลี่ยนสารสนเทศและระดมทรัพยากรทำให้มีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เกิดความสัมพันธ์ภาพที่ีระหว่างสมาชิกอันจะเป็นประโยชน์ต่อวิชาทกิจชุมชนไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของกระบวนการสร้างเครือข่ายวิชาทกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิชาทกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อกระบวนการสร้างเครือข่ายวิชาทกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถามถึงกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูป/คนในการสัมภาษณ์ครั้งนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดกระบวนการสร้างเครือข่ายของรัชชธรา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2558) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การก่อรูปเครือข่าย 2) การจัดระบบบริหารเครือข่าย 3) การใช้ประโยชน์เครือข่าย 4) การธำรงรักษาเครือข่าย และปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างเครือข่ายของ โคเฮนจอห์น และนอร์แมน (Cohen, John & Norman T.Uphoff, 1980: 223) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การตัดสินใจ 2) การปฏิบัติการ 3) การรับผลประโยชน์ 4) การประเมินผล

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 324 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างมาจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากสูตรของ ขงทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, 2557: 161) เป็นจำนวน 180 คน การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 รูป/คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัย “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ พฤษภาคม 2564– พฤศจิกายน 2564 รวมระยะเวลา 7 เดือน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดของกระบวนการสร้างเครือข่ายของรัชชธรา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2558: 52-59) ซึ่งแบ่งออกเป็น

4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การก่อรูปเครือข่าย 2) การจัดระบบบริหารเครือข่าย 3) การใช้ประโยชน์เครือข่าย 4) การดำรงรักษาเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของสมาชิกของ โคเฮนจอห์น และนอร์แมน (Cohen, John & Norman T.Uphoff) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การตัดสินใจ 2) การปฏิบัติการ 3) การรับผลประโยชน์ 4) การประเมินผล โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1. ขอนหนังสือเพื่อเรียนเกษตรอำเภอ ขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่
2. นำแบบสอบถาม จำนวน 180 ฉบับ ไปแจกสมาชิกวิสาหกิจชุมชนตำบล ทั้ง 7 กลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

1. ขอนหนังสือเพื่อเรียนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 รูป/คน
2. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 รูป/คน
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาระดับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 มีอายุ 37 - 46 ปี มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 มีสถานภาพสมรส จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 ประกอบอาชีพ เกษตรกร/ทำไร่/ทำสวน มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 67.80

ข้อมูลระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสภาพทั่วไปของการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สภาพทั่วไปของการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.53) คือ มีแหล่งวัตถุดิบที่ได้มาจากในท้องถิ่น มีการจัดประชุมร่วมกันทุกเดือนภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจ สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.67)
2. ด้านการปฏิบัติการ สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.73)
3. ด้านการรับผลประโยชน์ สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.77)
4. ด้านการประเมินผล สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.85)

ข้อมูลความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการก่อรูปเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.74)
2. ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.82)
3. ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.66)
4. ด้านการธำรงรักษาเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.79)

ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($R = 0.865^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ด้านการก่อรูปเครือข่าย อยู่ในระดับสูง ($r=.734^{**}$)

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย อยู่ในระดับสูง ($r=.671^{**}$)

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($r=.550^{**}$)

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ด้านการดำรงรักษาเครือข่าย อยู่ในระดับสูงมาก ($r=.789^{**}$)

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับสูงมาก ($r=.865^{**}$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า สภาพทั่วไปของการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่าการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจ สามารถจัดตั้งกลุ่มได้ดี อาจเนื่องมาจากวิสาหกิจ มีแหล่งวัตถุดิบที่ได้มาจากในท้องถิ่น และมีการจัดประชุมร่วมกันทุกเดือน ภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวุฒิ พิมพ์ และ จันทนา ฤทธิ์สมบูรณ์ (2557: 1-21) ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักการจัดการเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนโดยรวมและจำแนกตามลักษณะของกิจการอยู่ในระดับมาก แนวปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้สูงที่สุด ได้แก่ การทำธุรกิจอย่างซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา ได้แก่ การจัดการธุรกิจที่เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ ไม่ก่อหนี้เกินกำลัง และจัดการกิจการแบบค่อยเป็น ค่อยไป แต่มีความมั่นคงของธุรกิจในระยะยาว และหลักการไม่โลภมากจนเกินไป และไม่เน้นกำไรระยะสั้น เป็นหลัก (2) ระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักการจัดการตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง กับวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามลักษณะกิจการ 4 ลักษณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของลักษณะกิจการ ต่างๆ เป็นรายคู่พบว่ากลุ่มที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรรมกับกลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มพาณิชย์กรรม กับกลุ่มธุรกิจบริการ (3) ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการประยุกต์แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชน คือ การใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น เน้นการจ้างงาน ความประหยัด ซื่อสัตย์ และความ สามัคคีปรองดอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาพร ไชยศรี (2552) ได้วิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านผาซ้อง จังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ในการตั้งกลุ่ม การประชุมทุกเดือนมีโครงสร้างของกลุ่มชัดเจน มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มมีกฎระเบียบที่ร่วมกันสร้างขึ้นจากการสื่อสาร การเรียนรู้ จากการประชุม

อบรม สัมมนาและศึกษาดูงาน และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของกลุ่มนั้นเกิดจากความสามารถในการวางแผน การควบคุมการผลิต ความสามารถในการบริหารจัดการสมาชิก และการมีเครือข่าย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันท์ ถึงสุข (2560) ได้ศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า 1.การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2.ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.87 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุรธาธีร์ รักษาติเจริญ (2558) ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรอย่างยั่งยืน” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำกับความยั่งยืนของชุมชนในลุ่มน้ำเชียงกรนั้น มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r = 0.832$) ผลการวิเคราะห์เส้นทางโดยใช้ Path Analysis พบว่า ตัวแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ ที่สัมพันธ์กับความยั่งยืนของชุมชนในลุ่มน้ำลำเชียงไกร หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในการประสานงานและในการส่งเสริมสนับสนุน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านการเข้าร่วมในการทำประชาพิจารณ์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามผลในด้านการรายงานผลการดำเนินงาน นั้น มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความยั่งยืนของชุมชนในลุ่มน้ำลำเชียงไกร

การวิเคราะห์กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยจะเห็นได้ว่า กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนมีการก่อรูปและการบริหารเครือข่ายได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังกาบ บุญสูง (2554: 11) ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมืองจังหวัดอุดรดิษฐ์” ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพที่มีในชุมชนคือทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคมด้านการรวมกลุ่มของคนในชุมชน และทุนทางธรรมชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และความสามารถที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่ม คือ มีแกนนำที่เข้มแข็ง มีเป้าหมายชัดเจน เคารพ กฎระเบียบ การเรียนรู้ร่วมกัน การแบ่งปันทรัพยากร การทำกิจกรรมร่วมกัน ความรู้สึกเป็นพี่ เป็นน้อง ความไว้วางใจกันส่งผลให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันจึงเกิด เครือข่ายขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทร สองรักข (2553) ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างเครือข่ายนักรับราชการงานช่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอลำดวนและอำเภอลำดวนวิเศษ จังหวัดตรัง” ผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้งเครือข่ายต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดทิศทางของเครือข่ายการดำเนินงานของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของเครือข่าย เป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านช่างและการแก้ปัญหาาร่วมกัน เป็นศูนย์ประสานงาน เป็นองค์กรการพัฒนาบุคลากรเป็นศูนย์กลางข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมของเครือข่าย ประกอบด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเพื่อให้สมาชิกทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน มีความเข้าใจในกระบวนการของเครือข่ายในทิศทางเดียวกัน สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกโครงสร้างของเครือข่ายมีความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างเครือข่ายใน

พื้นที่เดียวกัน และพื้นที่ใกล้เคียงมีลักษณะของการเชื่อมต่อเป็นระบบหนึ่งเดียวลักษณะเหมือนดวงดาว เป็นเครือข่ายที่เชื่อมถึงกันทั้งหมดการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย โดยมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการทำงานของเครือข่ายตั้งแต่ การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมกระทำ และร่วมรับผลประโยชน์การเชื่อมโยงเครือข่ายด้วยการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเครือข่าย ได้รับรู้ข่าวสารข้อมูล กิจกรรม ความเคลื่อนไหวของเครือข่ายทางเว็บไซต์ หนังสือเวียน วิทยูชุมชน เป็นต้น การติดตามผลและประเมินผล ความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมเครือข่าย จะมีอยู่ในวาระการประชุมของทุกเดือน มีระบบบริหารจัดการเพื่อดำเนินความ สะดวกให้แก่สมาชิก ด้วยการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิก การกำหนดโครงสร้างขององค์กร ประโยชน์ของเครือข่าย ประกอบด้วย เวทีกลางประสานงานร่วมกันแลกเปลี่ยนสารสนเทศและความรู้ สร้างสรรค์และพัฒนา ความรู้ใหม่ๆ ยกระดับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และเทคนิคการทำงาน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนร่วมกันนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการแก้ไขและการพัฒนาที่ตรงประเด็นโดยมีการประชุมร่วมกันและเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม มีทั้งประชาชนในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ หรือแม้กระทั่งวัดเองก็เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน อีกอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายก็เพราะว่าตำบลเป็นศูนย์กลาง ส่วนใหญ่จะมีการจัดกิจกรรมภายในวัด และหน่วยงานภาครัฐ ที่ให้การสนับสนุนในการสรรหางบประมาณ องค์ความรู้ วัสดุสิ่งของ หรือแม้แต่บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อกระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจ

การตัดสินใจ สมาชิกมีการนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการแก้ไขและการพัฒนาที่ตรงประเด็น โดยการประชุมวางแผน หรือคัดเลือกกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนประกอบการตัดสินใจ อีกทั้งยังมีการปรึกษาหารือวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่ส่งผลต่อวิสาหกิจชุมชน **การปฏิบัติการ** สมาชิกมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน มีการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดร่วมกัน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กรต่างๆ **การรับผลประโยชน์** สมาชิกได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน สามารถแก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน และเกิดความสามัคคีกันมากขึ้น **ประเมินผล** สมาชิกมีการติดตามการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน มีการขอความร่วมมือให้องค์กรอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จากข้อมูลการเสวนาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

2. กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การก่อรูปเครือข่าย มีการสร้างแนวร่วมสมาชิกเครือข่าย เช่น การเปิดเวทีระดมความคิดเห็น และร่วมกันแก้ไขปัญหา สร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยเริ่มจากผู้ประกอบการเหมือนกันมารวมกลุ่มกันจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยมีวัดเป็นผู้สนับสนุนด้านสถานที่ และภาครัฐสนับสนุนวัสดุและสร้างองค์ความรู้ **การจัดระบบบริหารเครือข่าย** จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อปฏิสัมพันธ์ซึ่งเป็นกลไกที่เชื่อมสมาชิกของเครือข่ายเข้าหากัน เรียนรู้ร่วมกัน จัดระบบสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์เชื่อมโยงเครือข่ายในการผลิตและจำหน่ายสินค้าให้สินค้าติดตลาด **การใช้ประโยชน์เครือข่าย** เป็นเวทีสร้างกระแสผลักดันประเด็นความคิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ มีการประสานงานร่วมกันเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กันไปในทิศทางเดียวกัน ระดมทรัพยากรหรือจัดตั้งกองทุน ร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาชาวบ้าน และจัดหาแหล่งวัตถุดิบซึ่งเป็นต้นทุนอันมีคุณค่าจากท้องถิ่น **การธำรงรักษาเครือข่าย** ให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สร้างระบบจูงใจและจัดหาทรัพยากรมาสนับสนุนอย่างพอเพียง จัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้การฝึกอบรม ร่วมแก้ไขปัญหา สร้างคนรุ่นใหม่และจัดหางบประมาณมาสนับสนุน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

1.1 ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง

1.2 ภาครัฐควรมีการสร้าง ความสนใจเรื่องผลประโยชน์ของวิสาหกิจชุมชนเป็นสำคัญ และมีการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนชุมชนอย่างโปร่งใส

1.3 ภาครัฐควรสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง และจัดหาตลาดหรืออุตสาหกรรมในการรองรับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการผลิตและรายได้อย่างต่อเนื่อง

1.4 ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกิดความสามัคคี ประองดองกัน มีความหวังใจ มีจิตใจเอื้อเฟื้อแบ่งบันกัน ปลุกฝังจิตสำนึกให้รักในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.5 สมาชิกควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผล และสรุปผลการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยประเมินทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อจะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

1.6 สมาชิกควรสนใจเรื่องการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และให้ความร่วมมือในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มากขึ้นกว่าเดิม

1.7 สมาชิกควรร่วมกันสร้างตลาดภายในท้องถิ่นและผลิตสินค้าในลักษณะชุมชนควบคู่กับการสร้างเครือข่าย

1.8 สมาชิกควรสร้างความรับผิดชอบให้กับตนเอง และสร้างความไว้วางใจกันในกลุ่ม เพื่อสร้างผู้นำที่มีความเข้มแข็ง เสียสละ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

2.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบพุทธบูรณาการเครือข่ายพหุภาคีในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนบนฐานพลังท้องถิ่น

2.3 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างมีส่วนร่วมในชุมชน

2.4 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชฎาพร ไชยศรี. (2552). กลยุทธ์การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านผาซ้อง ตำบลห้วยส้ม อำเภอกู่กระดิง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธนวุฒิ พิมพ์ และจันทนา ฤทธิสมบุรณ์. (2557). “การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดจันทบุรี”. *วิจัย มสศ สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. 10(2): 1-21.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2551). ผลดีของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษาจังหวัดราชบุรี. *รายงานวิจัย*. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- มูธาธีร์ รักชาติเจริญ. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรอย่างยั่งยืนของชุมชนในลุ่มน้ำลำเชียงไกร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- รัชรัฐา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2558). การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়กรรัฐมนตรี. (2561). “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12”. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422 [2 เมษายน 2561].
- สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. (2557). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สุนันท์ ถึงสุข. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อังกาบ บุญสูง. (2554). “การศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์”. *AJNU ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 2(1): 11.
- อาทร สองรักข. (2553). แนวทางการสร้างเครือข่ายนักบริหารงานช่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสีเกา อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง”. *รายงานการศึกษาอิสระ*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

